

Afdeling: Ruimtelijke ontwikkeling
Mail behandelaar: Peter Hermens
Telefoonnummer: 365

Raadsvoorstel nr. 2721
Barneveld, 5 april 2023
Portefeuillehouder: B. Wijnne

Onderwerp: **Nota bodembeheer 2022 Regio De Vallei en bijbehorende bodemfunctieklassenkaart**

Samenvatting raadsvoorstel

Wij stellen de raad voor om de Nota bodembeheer 2022 Regio De Vallei inclusief de bijbehorende bodemfunctieklassenkaart voor het grondgebied van de gemeente Barneveld vast te stellen. Hiermee wordt het bestaande circulaire bodembeleid binnen de regio verruimd voortgezet. Met deze vernieuwde nota sluiten we beter aan op de maatschappelijke opgaven en ambities van de gemeente op het gebied van bouwen, duurzaamheid en circulaire economie.

Aan de raad,

Gevraagde beslissingen:

1. De Nota bodembeheer 2022 Regio De Vallei inclusief de bijbehorende bodemfunctieklassenkaart voor het grondgebied van de gemeente Barneveld vast te stellen;
2. De bevoegdheid tot het nemen van besluiten met een uitvoerend karakter zoals opgenomen in paragraaf 2.7 van hoofdstuk 2 van de Nota bodembeheer 2022 Regio De Vallei aan het college te delegeren. Het betreft de volgende onderwerpen:
 - Actualiseren van de bodemfunctieklassenkaart;
 - Actualiseren/tijdelijk verlengen van de geldigheid van de bodemkwaliteitskaarten;
 - Accepteren van de bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten/regio's.
3. De bestaande Nota bodembeheer Regio De Vallei uit 2012 in te trekken op de dag van inwerkingtreding van de Nota Bodembeheer 2022 Regio De Vallei;
4. Dit besluit bekend te maken door plaatsing op www.Overheid.nl en de Nota bodembeheer 2022 Regio De Vallei inclusief de bijbehorende bodemfunctieklassenkaart voor het grondgebied van de gemeente Barneveld te laten publiceren op de website van de Omgevingsdienst De Vallei.

1. Inleiding

De Nota bodembeheer 2022 Regio De Vallei (hierna de nota) beschrijft hoe vrijgekomen grond op en in de landbodem van de regio De Vallei¹ (hierna de regio) mag worden toegepast. Dit beleid is gebaseerd op de bodemfunctieklassenkaart, de regionale bodemkwaliteitskaart standaardstoffen en de bodemkwaliteitskaart PFAS. Deze documenten zijn te vinden op de website van de Omgevingsdienst De Vallei. De nota beschrijft ook hoe de bodemkwaliteitskaart kan worden ingezet bij overig relevant beleid/procedures, zoals bij het bepalen van de te behalen bodemkwaliteit bij saneringen (terugsaneerwaarden), het uitvoeren van een bodemtoets bij ruimtelijke ontwikkelingen of bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen.

Aanleiding voor het opstellen van de nieuwe nota is het verlopen van de geldigheidstermijn van 10 jaar van de huidige nota en de wens van de gemeente om de hergebruiksmogelijkheden van gebiedseigen grond te vergroten op een duurzame en verantwoorde wijze. De nota is een actualisatie van de huidige nota bodembeheer, die in 2013 door de gemeenteraad is vastgesteld (nummer 546532, d.d. 26 maart 2013). Met deze nieuwe nota is de nota uit 2013 geactualiseerd en aangepast aan de laatste inzichten. Dat betreft bijvoorbeeld risico's bij asbest in grond en de aanwezigheid van invasieve exoten.

Er is in de nota zoveel mogelijk aangesloten bij reeds geldend landelijk beleid. Op enkele punten zijn aanvullende regels gemaakt of is het gebiedsspecifieke beleid herzien. Hierdoor kan beter worden aangesloten op de maatschappelijke opgaven en ambities van de gemeente op het gebied van bouwen, duurzaamheid en circulaire economie.

De vijf gemeenten in de regio stellen alle dezelfde nota vast. Hiermee borgen zij dat voor iedereen die binnen de regio met grondverzet te maken heeft het beleid eenduidig en consistent is.

¹ De gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Scherpenzeel en Wageningen.

De nota is tot stand gekomen in samenwerking tussen de regio gemeenten en de Omgevingsdienst De Vallei.

2. Achtergrond(en)

Bijdrage(n) aan beleidsdoelen

Het doel van de nota is het vaststellen van een circulair bodembeleid voor grondverzet in de regio, waarbij de grond die vrijkomt in de regio op een duurzame verantwoorde wijze in de eigen regio kan worden hergebruikt.

Waar mogelijk maximaliseren we circulair werken door in de regio vrijkomende grond te kunnen hergebruiken. Hiermee voorkomen we onder andere onnodige transportkilometers en aanvoer van primaire grondstoffen (zoals zand uit zandwinputten). Tegelijkertijd stellen we ook duidelijke kwaliteitseisen aan grondtoepassingen op gevoelige gebruiksfuncties zoals wonen met tuin, recreatiegebieden, moes-/volkstuin(complex)en, kinderspeelplaatsen² en intensief gebruikt openbaar groen (bijvoorbeeld parken en plantsoenen).

Onderbouwing voorgestelde beleidskeuzes

De Nota bodembeheer 2022 Regio De Vallei is een actualisatie van de huidige nota uit 2013. Hieronder zijn de belangrijkste uitgangspunten en wijzigingen samengevat en beknopt toegelicht:

- We accepteren de bodemkwaliteitskaarten van omliggende gemeenten Amersfoort, Renswoude en Veenendaal als bewijsmiddel. Hiermee verlagen we de kosten voor grondverzet vanuit deze gemeenten naar de regio. De keuze voor deze drie gemeenten valt samen met de dynamiek die er is in de grondverzetmarkt waarbij relatief veel vrijkomende grond vanuit deze gemeenten in de regio wordt toegepast;
- Als regio willen we dat de kwaliteit van de bodem aansluit bij het gewenste bodemgebruik. Voor de meeste toepassingen is daarom de functie leidend gemaakt bij de eis die geldt voor het toepassen van grond. Om dit mogelijk te maken is ook de bodemfunctieklassenkaart geactualiseerd. Dit draagt ook bij aan de keuze voor maximaal hergebruik van in de regio vrijkomende grond. Dit betekent dat in gebieden met de bodemfunctieklassering 'Wonen' in de bovengrond altijd regionaal vrijkomende grond met maximaal de kwaliteit 'Wonen' mag worden toegepast. In gebieden met de bodemfunctieklassering 'Industrie' geldt dit voor regionaal vrijkomende grond met maximaal de kwaliteit 'Industrie'. De gehalten aan PFAS in de toe te passen grond moeten in beide bovenstaande gevallen echter voldoen aan de kwaliteit Landbouw/natuur;
- Voor asbesthoudende grond wordt een nieuwe beleidsregel geïntroduceerd. Voor gevoelige gebruiksfuncties zoals wonen met tuin, recreatiegebieden, moes-/volkstuin(complex)en, kinderspeelplaatsen, intensief gebruikt openbaar groen hanteren we een nul-norm voor asbest (zowel zintuiglijk als analytisch) en wordt toepassing van asbesthoudende grond ter plaatse niet meer toegestaan;
- Ter plaatse van de gevoelige gebruiksfuncties recreatiegebieden, moes-/volkstuin(complex)en, kinderspeelplaatsen en intensief gebruikt openbaar groen mag alleen grond met kwaliteit Landbouw/natuur worden toegepast;
- Grond met de aanwezigheid van invasieve exoten mag niet meer binnen de regio worden toegepast. Dit om het verder verspreiden van specifiek de Aziatische duizendknopen via grondverzet te voorkomen;
- Voor grond die buiten de regio vrijkomt en in de regio toegepast gaat worden zijn we strenger. De kwaliteit hiervan dient altijd gelijk of schoner te zijn dan de bodemkwaliteit ter plekke van de toepassingslocatie.

Kanttekeningen bij voorgestelde beleidskeuzes

Met dit beleid kan het voorkomen dat er grond wordt toegepast die meer verontreinigd is dan de bodemkwaliteit ter plekke. De kwaliteit past altijd bij de functie ter plekke en er zijn geen gezondheidsrisico's aan verbonden. We maken deze afweging omdat de voordelen van meer circulair kunnen werken met onder andere minder transportkilometers opwegen tegen de nadelen van een geringe lokale verslechtering van de bodemkwaliteit.

3. Door de raad gestelde kaders

N.v.t.

4. Effect/Meetbare doelstellingen

a) Meetbaar effect:

Het beleid in de nota zorgt voor een kostenverlaging bij burgers, bedrijven en overheden doordat in de meeste gevallen de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel wordt gebruikt en daarmee een partijkeuring niet meer nodig is. Ook kan de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel worden gebruikt voor de bodemtoets bij ruimtelijke ontwikkelingen/planwijzigingen en bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen. Dit voorkomt het onnodig uitvoeren van bodemonderzoek en draagt bij aan de verkorting van de proceduretijd.

² Openbare speeltuinen, (groene) speelplaatsen bij scholen en kindcentra, trapveldjes en plekken in openbaar groen waar intensief gespeeld wordt.

Daarnaast continueren en vergroten we de optimalisatie in het hergebruik van in de regio vrijkomende grond, waarbij vraag en aanbod van grond op elkaar wordt afgestemd. Dit zorgt voor lagere kosten door meer gebruik van secundaire in plaats van primaire grondstoffen en door het verder verlagen van de transportkilometers.

b) Maatschappelijk effect:

Een belangrijk beoogd effect is, naast het stellen van duidelijke regels over grondverzet, het bevorderen van hergebruik van vrijgekomen grond in de regio. Om de toepassing van grond in de regio te bevorderen, is de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel toegelaten. Dat betekent dat als wordt aangetoond dat de bodemkwaliteitskaart van toepassing is, wat betekent dat door middel van een historisch onderzoek wordt aangetoond dat op de betreffende locatie geen bodemvervuilende activiteiten zijn uitgevoerd, het hergebruik van grond zonder partijkeuring is toegestaan. De Omgevingsdienst De Vallei ziet toe op de uitvoering hiervan.

5a. Argumenten

Met het vaststellen van de nota wordt gefaciliteerd dat:

- Circulair bodembeleid wordt gecontinueerd dat praktisch uitvoerbaar en milieuhygiënisch verantwoord is;
- Voor iedereen die binnen de regio met grondverzet te maken heeft het beleid eenduidig en consistent is, wat leidt tot beter naleefgedrag. Dit omdat de vijf gemeente in de regio allen dezelfde nota vaststellen;
- Door verruiming van het gebiedsspecifiek beleid beter kan worden aangesloten op de maatschappelijke opgaven en ambities van de gemeente op het gebied van bouwen, duurzaamheid en circulaire economie;
- Ter plaatse van gevoelige gebruiksfuncties sprake is van duidelijke kwaliteitseisen aan grondtoepassingen;
- Circulair werken waar mogelijk wordt gemaximaliseerd door in de gemeente/regio vrijkomende grond nuttig te kunnen hergebruiken. Hiermee voorkomen we o.a. onnodige transportkilometers (en CO2 uitstoot) en wordt de aanvoer van primaire grondstoffen (zoals zand uit zandwinputten) verder teruggedrongen;
- Tijd bespaard kan worden en een kostenreductie plaatsvindt bij projecten waar grondverzet plaatsvindt, waar zal worden gebouwd of waar ruimtelijke ontwikkelingen/planwijzingen doorgevoerd moeten worden.

5b. Tegenargumenten/kanttekeningen

Met dit beleid kan het voorkomen dat er grond wordt toegepast die meer verontreinigd is dan de bodemkwaliteit ter plekke. De kwaliteit past altijd bij de functie ter plekke en er zijn geen gezondheidsrisico's aan verbonden. We maken deze afweging omdat de voordelen van meer circulair kunnen werken met minder transportkilometers opwegen tegen de nadelen van een geringe lokale verslechtering van de bodemkwaliteit.

6. Alternatieve scenario's

De nota is in lijn met beleid van andere gemeenten in Gelderland. Er zijn geen alternatieve scenario's verkend.

7. Proces

Vervolg/besluitvormingsproces (inclusief participatie):

De nota inclusief de bijbehorende bodemfunctieklassenkaart voor het grondgebied van de gemeente Barneveld zijn op 29 november 2022 door het college vrijgegeven voor inspraak en hebben van 8 december 2022 tot 21 januari 2023 ter inzage gelegen voor de inspraak conform de Algemene wet bestuursrecht (Awb) afdeling 3.4. Eenieder heeft op deze wijze de mogelijkheid gekregen om een zienswijze in te dienen.

Ook is de nota toegezonden naar de bedrijven die in Barneveld grondverzet uitvoeren.

Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Vervolgstappen/planning/uitvoering:

De nota heeft een geldigheidstermijn van maximaal 10 jaar en treedt direct na publicatie in werking. Zodra de Omgevingswet in werking treedt, blijft deze nota geldig als onderdeel van het overgangsrecht en het tijdelijk Omgevingsplan. De inhoud van de nota, tezamen met de bodemfunctieklassenkaart en de bodemkwaliteitskaarten, dienen uiteindelijk opgenomen te worden in het nieuwe Omgevingsplan.

Communicatie:

Na vaststelling wordt de nota deze met de bijbehorende bodemfunctieklassenkaart gepubliceerd op www.Overheid.nl en op de website van Omgevingsdienst De Vallei. Daarnaast zullen de interne en externe doelgroepen die zich bezighouden met/actief zijn met grondverzet (aannemers, grondverzetbedrijven, adviesbureau e.d.) informeren over de geactualiseerde nota bodembeheer en bodemfunctieklassenkaart.

Evaluatie/controle:

De nota heeft een geldigheidstermijn van maximaal 10 jaar. Aan het eind van deze termijn wordt de nota geëvalueerd. Het controleren van de naleving van de gestelde beleidsregels in de nota is een wettelijke basistaak. Deze taak is door de gemeente sinds 2013 gemandateerd aan de Omgevingsdienst De Vallei.

8. Financiële gevolgen

De kosten van het actualiseren van de nota en de implementatiekosten worden gedekt via de subsidieverlening voor overdracht bodemtaken onder de Omgevingswet van de provincie Gelderland.

9. Risico's

Er zijn geen risico's verbonden aan de nota.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,	
De secretaris	de burgemeester
W. Wieringa	J. van der Tak

Bijlagen:

Nota bodembeheer 2022 Regio De Vallei

Bodemfunctieklassenkaart grondgebied gemeente Barneveld